

Донецька обласна державна адміністрація

Департамент освіти і науки

ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР (ДООЕНЦ)

вул. Василя Стуса, 19, м. Краматорськ, Донецька обл., Україна, 84333, тел.: +380500360876,

e-mail: donoenc@gmail.com Код ЄДРПОУ 25954143

Від 18.02.2020 № 34
На № _____ від _____

Начальникам (завідуючим) управлінь
(відділів) освіти міських рад і
райдержадміністрацій

Керівникам з освіти об'єднаних
територіальних громад

Директорам закладів загальної середньої
освіти

Директорам рай/міськ СЮН (ЕНЦ),
комплексних закладів позашкільної
освіти

Про порядок проведення
обласного етапу Всеукраїнської акції
«Горлиця звичайна – птах 2020 року»

Відповідно до «Плану обласних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2020 рік (за основними напрямками позашкільної роботи)», затвердженого наказом директора департаменту освіти і науки Донецької облдержадміністрації від 03.01.2020 №2/163-20-ОД, Донецький обласний еколого-натуралістичний центр проводить обласний етап Всеукраїнської акції «Горлиця звичайна – птах 2020 року».

Роботи приймаються з 28 лютого до 20 жовтня 2020 року на електронну адресу ДООЕНЦ: konkursdoenc@gmail.com (з поміткою «Горлиця звичайна – птах 2020 року»).

Висвітлення протоколу на сайті ДООЕНЦ після 10 листопада 2020 року.

Умови обласного етапу акції розміщено в додатку.

Телефон для довідок: +380666749844 (Гойдош Галина Сергіївна)

В.о. директора ДООЕНЦ

Дмитро ЗАХАРОВ

Додаток №1 до листа
ДОЕНЦ

від 18.08.2020 № 34

Умови проведення обласного етапу Всеукраїнської акції «Горлиця звичайна – птах 2020 року»

I. Загальні положення

1. Ці умови визначають порядок проведення обласного етапу Всеукраїнської акції «Горлиця звичайна – птах 2020 року» (далі Акція).
2. Акція проводиться до 20 жовтня 2020 року.
3. Мета та основні завдання Акції:
  - привернути увагу учнів до проблем охорони птахів та їх природних біотопів через пропаганду охорони певного виду пташу (горлиця звичайна) та поширення знань про нього;
  - сприяння розвитку вмінь досліджувати, описувати та аналізувати отримані дані про птахів;
  - розвиток в учнів пізнавальних інтересів і спостережливості, прагнення пізнавати та оберігати красу й багатства природи рідного краю;
  - залучення учнів до участі в еколого-натуралістичних заходах.
4. Акція проводиться на добровільних засадах і є відкритою для учнівської молоді закладів професійно-технічної, позашкільної та загальної середньої освіти.
5. Організаційно-методичне забезпечення проведення Акції здійснює Донецький обласний еколого-натуралістичний центр.
6. Інформація про проведення Акції розміщується на офіційному веб-сайті ДОЕНЦ.

II. Учасники Акції

До участі в Акції запрошуються учні індивідуально або у складі команди творчих учнівських об'єднань та вихованці закладів загальної середньої, професійно-технічної та позашкільної освіти віком від 6 до 22 років включно.

III. Порядок і строки проведення Акції

Конкурс проводиться у три етапи:

I етап – районий/міський (відбірковий);

II етап – обласний;

III етап – Всеукраїнський.

I етап Акції проходить в містах і районах Донецької області.

Учасники II етапу – переможці I (відбіркового) етапу Акції надсилають на електронну адресу ДОЕНЦ (konkursdoenc@gmail.com) заявку щодо участі в Акції (згідно з додатком) та конкурсну роботу відповідно до теми та номінації.

IV. Визначення та нагородження переможців та призерів Акції

1. Переможці та призери номінацій Акції визначаються журі за загальною кількістю набраних ними балів.
2. Переможцем Акції є учасник, який набрав найбільшу кількість балів.
3. Призерами Акції є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.
4. Переможці та призери Акції нагороджуються грамотами ДООЕНЦ.
5. На Всеукраїнський етап відправляються роботи учасників, які стали переможцями обласного етапу Акції.

V. Вимоги до робіт

У 2020 році Всеукраїнська акція «Горлиця звичайна – птах 2020 року» проводиться в таких номінаціях:

- **відеоролик** (ролик формату mp4/avi, 3-5 хв.),
- **фотографія** (формат А4 – А3, 1 шт. від одного учасника);
- **декоративні вироби** (одна робота від учасника);
- **літературна творчість** (одна робота від учасника);
- **малюнок** (1 шт. від учасника);
- **творча робота, презентація** (до 10 слайдів);
- **буклет, листівка** (одна робота від одного учасника).

Вимоги до робіт за номінаціями **літературна творчість** та **творча робота**: титульний лист, шрифт TimesNewRoman, 14 кегль, інтервал – 1,5; відступи зверху і знизу 2 см, зліва 3 см, справа – 1 см.

До уваги!

1. Заявку щодо участі в Акції (згідно з додатком) та конкурсну роботу надсилати на електронну адресу ДООЕНЦ (konkursdoenc@gmail.com) одним файлом;
2. Учасник обласного етапу Акції має право брати участь в одній з вище перерахованих номінацій;
3. Роботи, які не відповідають вимогам, прийматися та оцінюватись не будуть;
4. Роботи приймаються не пізніше зазначеної дати включно;
5. Якщо роботи надходять на наступний день - вони не розглядатимуться.

VI. Фінансові умови

Витрати на організацію та проведення Акції здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

Додаток №2 до листа
ДОЕНЦ
від Л.Р.А.М.М.О. № 34

Заявка
на участь в обласному етапі Всеукраїнської акції
«Горлиця звичайна – птах 2020 року»

Дані про учасника акції	
Прізвище	
Ім'я	
По батькові	
Найменування закладу освіти	
Вік	
Клас	
Номінація	
Назва конкурсної роботи	
Дані про керівника учасника акції	
Прізвище, ім'я, по батькові	
Посада та місце роботи	
Контактний телефон	

Додаток №3 до листа
ДОЕНЦ

від 18.08.2020 № 34

**Методичні рекомендації щодо участі в обласному етапі
Всеукраїнської акції «Горлиця звичайна – птах 2020 року»**

Цьогоріч у рамках акції "Птах року" звернімо свою увагу Горлицю звичайну (*Streptopelia Turtur*)

Вид – Горлиця звичайна (*Streptopelia turtur*)

Рід – Горлиця (*Streptopelia*)

Родина – Голубові (*Columbidae*)

Ряд – Голубоподібні (*Columbiformes*)

Ареал горлиці звичайної простягається в Європі на північ до 58—60°, Західний Сибір на північ до 58° півн. широти. На схід поширена до Сходу Казахстану та Західної Індії, крім того, в Північній Африці і Західній Азії. Зимують горлиці звичайні в Африці південніше Сахари і в незначній кількості в Південному Ірані та Белуджистані. На території України горлиця звичайна поширена скрізь, крім високогірних районів Карпат. Селиться цей птах в лісах, частіше недалеко від узлісся, в парках, у високих чагарниках, полезахисних смугах, садках, іноді на окремих деревах або групах дерев, або навіть в прибережних очеретах біля водойм.

Довжина тіла – 26 – 28 см., розмах крил – 47 – 53 см., вага - 70 – 200 г

Дорослий птах. Верх голови і шия зверху голубувато-сірі. По боках шиї є по ділянці, вкритій двоколірними перами — з голубувато-білими кінчиками. Спина бура, поперек і надхвістя сірі, місцями буруваті. Плечові і верхні покривні пера крила чорні з широкими вохристо-рудими облямівками, зовнішній ряд покривних пер сірого кольору. Горло білувате, шия знизу, воло і груди винно-рожеві. Черево і нижні покривні пера хвоста білі, боки тіла сірі. Махові й середня пара стернових пер темно-бурі, решта рульових пер чорна з широкими білими вершинами. Дзьоб чорний, при основі червоний, ноги червоні.

Молодий птах. Голова, шия, спина, поперек і надхвістя бурі. Плечові й верхні покривні пера крила також бурі, але з вохристо-рудими облямівками; на волі і грудях пера блідо-бурі з вузькими вохристими облямівками; решта нижньої сторони тіла біла. Махові пера з рудими облямівками на кінцях; стернові такі, як у дорослих птахів.

Горлиці прилітають до нас пізно. На півдні України вони з'являються в середині або в кінці квітня, іноді в травні. Під час весняного перельоту

горлиці тримаються поодинці і парами, рідше — невеликими зграйками. Горлиці живляться насінням диких і культурних рослин, нерідко насінням дерев, наприклад сосни. Їх вола іноді бувають переповнені насінням молочаю, яким вони живляться на луках. Із тваринної їжі в шлунках горлиць зустрічаються наземні молюски, зрідка — комахи. Після закінчення гніздового періоду і до відльоту горлиці тримаються на полях, в долинах річок та в інших відкритих місцях виводками або поодинці, рідко збираються у невеликі зграйки. Таких великих зграй, як голуби, горлиці ніколи не утворюють.

Зразу після прильоту самці горлиць починають воркувати. Воркують вони найінтенсивніше вранці, після сходу сонця, в розпал шлюбного періоду — протягом цілого дня. Весняне збудження проявляється у самців горлиць ще в своєрідних токових польотах, коли вони, повільно змахуючи крилами, дугою піднімаються в повітря і кілька разів голосно лопотять крилом об крило. Після утворення пар горлиці починають будувати гнізда в розгалуженні гілок на деревах або високих кущах, звичайно не нижче 2 м над землею. Будова гнізда, як і у припутня, примітивна. Це невелика купка тоненьких гілочок, складена досить незграбно, майже без лотка і без гніздової вистилки і настільки тонка, що іноді кладка яєць просвічує знизу. Кладка з двох яєць буває в гніздах горлиць звичайно не раніше травня. Насиджують обидва птахи, причому вони сідають на гніздо, видимо, вже після відкладання першого яйця. Насиджування триває 13—14 днів. Вигодовують пташенят самець і самка спочатку виділенням із вола, потім різним насінням. Пташенята розвиваються швидко і менше ніж через три тижні стають льотними. В кінці червня або на початку липня молоді горлиці залишають гнізда і починають кочувати по полях і луках. Кладки яєць і пташенята горлиць часто гинуть відрізних ворогів і внаслідок несприятливих метеорологічних умов. Нерідко ці птахи залишають гніздо з кладкою яєць і тоді, коли їх під час насиджування потурбує людина. В цих випадках горлиці будують нові гнізда і відкладають повторні кладки. Такі кладки зустрічаються в кінці липня і навіть на початку серпня, а молодь вилітає з гнізд тільки на початку вересня.

Чисельність звичайної горлиці на більшій частині європейського ареалу скорочується. Причина - використання гербіцидів у сільському господарстві та активне полювання на зимівлях в Африці. Птах перебуває під захистом конвенції CITES, Бонської конвенції та Директиви ЄС про захист диких птахів.